

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ УКРАЇНИ

ІНФОРМАТИКА ТА СИСТЕМНІ НАУКИ (ІСН-2010)

Матеріали Всеукраїнської
науково-практичної конференції

18–20 березня 2010 року

ПОЛТАВА
РВВ ПУСКУ
2010

*Міністерство освіти і науки України
Національна академія наук України
Центральна спілка споживчих товариств України*

**Інститут кібернетики ім. В.М.Глушкова НАН України
Полтавський університет споживчої кооперації України
Полтавський національний педагогічний університет ім.
В.Г.Короленко**

**Національний технічний університет «Харківський
політехнічний інститут»**

Харківський національний університет радіоелектроніки

*Кафедра математичного моделювання та соціальної
інформатики ПУСКУ*

***ІНФОРМАТИКА ТА
СИСТЕМНІ НАУКИ
(ICH-2010)***

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції
18-20 березня 2010 року

Полтава
РВВ ПУСКУ
2010

**УДК 519.7+519.8+004
ББК 32.973
I-74**

*Розповсюдження та тиражування без
офіційного дозволу ПУСКУ заборонено*

Оргкомітет

Нестуля О.О. – ректор Полтавського університету споживчої кооперації України, д.і.н., професор – голова;

Рогоза М.Є. – перший проректор Полтавського університету споживчої кооперації України, д.е.н., професор – співголова;

Карпенко О.В. – проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків Полтавського університету споживчої кооперації України, к.е.н., доцент – співголова;

Артеменко В.М. – проректор з науково-педагогічної роботи Полтавського університету споживчої кооперації України, к.і.н., доцент – співголова;

Гребенник І.В. – професор кафедри системотехніки Харківського національного університету радіоелектроніки, д.т.н., професор;

Донець Г.П. – завідувач відділу економічної кібернетики Інституту кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України, д.ф.-м.н., с.н.с.;

Ємець О.О. – завідувач кафедри математичного моделювання та соціальної інформатики Полтавського університету споживчої кооперації України, д.ф.-м.н., професор;

Куценко О.С. – завідувач кафедри системного аналізу і управління Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», д.т.н., професор;

Лагно В.І. – проректор з наукової роботи Полтавського національного педагогічного університету ім. В.Г. Короленка, д.ф.-м.н., професор.

I-74 Інформатика та системні науки (ІСН-2010): матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції 18–20 березня 2010 р. / за ред. д.ф.-м.н., проф. Ємця О.О. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2010. – 214 с.

ISBN 978-966-184-076-7

Збірник тез конференції включає сучасну проблематику в таких галузях інформатики та системних наук, як теоретичні основи інформатики і кібернетики, математичне моделювання і обчислювальний методи, математичне та програмне забезпечення обчислювальних машин і систем, системний аналіз і теорія оптимальних рішень. Представлені доповіді, що відображають проблеми сучасної підготовки фахівців з інформатики, прикладної математики, системного аналізу та комп’ютерних інформаційних технологій.

Збірник розрахований на фахівців з кібернетики, інформатики, системного аналізу.

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами
оригіналів – українською, російською, англійською.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відпо-
відають автори.*

УДК 519.7+519.8+004

ББК 32.973

**© Полтавський університет споживчої
кооперації України**

ISBN 978-966-184-076-7

Олексенко Л.В. Використання регресійної багатофакторної моделі при управлінні інвестиційними проектами на підприємствах харчової промисловості	141
Олексійчук Ю.Ф. Прямий метод відсікання в комбінаторній оптимізації	143
Олійник С.В. Програмна реалізація операцій над нечіткими множинами з дискретним носієм та їх аналіз	146
Ольховський Д.М., Парфьонова Т.О. Числові експерименти з застосуванням методу комбінаторного відсікання до транспортної задачі на переставленнях	149
Павленко В.Б. Програмна реалізація перетворення переставного многогранника в симплексну форму	151
Парфьонова Т.О. Транспортні задачі комбінаторного типу, їх властивості та розв'язування	153
Перегонцев А.С. Аналогово-цифровой метод повышения качества работы аудиокомпонентов в мультимедийных информационных технологиях	155
Пивовар І.В. Аналітичне планування діяльності Кобеляцької райспоживспілки	157
Пічугіна О.С. Програмно реалізований підхід побудови опуклих продовжень поліномів на переставленнях	158
Плахотніченко В.В. Точні та наближені алгоритми лінійної умовної оптимізації на спеціальних комбінаторних множинах	161
Подольская О.Г. Нахождение законов распределения случайных величин на основе опытных данных с помощью Excel	167
Пузина Т.В. Створення електронного навчального посібника з дисципліни «Системи та методи прийняття рішень» для студентів спеціальності «Соціальна інформатика»	170
Романова П.Г. Використання інтерактивних електронних посібників при вивченні дисциплін «Системний аналіз» та «Імітаційне моделювання, мови моделювання та імітації» як актуальна проблема якісної підготовки фахівців з інформатики	172
Рысаков Г.В. Разработка информационных технологий и СППР для ООО «УкрОлия»	174

- нях: теорія та методи: Монографія – Полтава: РВЦ ПУСКУ, 2005. – 103 с.
5. Емец О.А., Емец Е.М. Модификация метода комбинаторного отсечения в задачах оптимизации на вершинно расположенных множествах // Кибернетика и сист. анализ. – 2009. – № 5. – С. 129–136.

УДК 519

**ПРОГРАМНА РЕАЛІЗАЦІЯ ПЕРЕТВОРЕННЯ
ПЕРЕСТАВНОГО МНОГОГРАННИКА
В СИМПЛЕКСНУ ФОРМУ**

Павленко В. Б., студент, магістр

Полтавський університет споживчої кооперації України

Дана робота присвячена створенню комп’ютерної програми, що реалізує алгоритм перетворення переставного многогранника у симплексну форму, що необхідна для застосування для нього методу Кармаркара. Викладено теоретичну основу методу, розглянута проблема можливість використання такого підходу до розв’язування допоміжних задач лінійного програмування. Роботу призначено для фахівців в галузі комп’ютерних наук та інженерії, а також вона може бути корисною аспірантам і студентам старших курсів відповідних спеціальностей.

Починаючи із середини минулого століття широкого застосування отримали методи лінійної оптимізації. Тоді ж були розвинуті основні методи розв’язання таких задач: метод разрішаючих множників Л.В. Канторовича [1], прообраз для розробленого у 1947 році Дж. Данцигом симплекс-метода [2], у 1979 з’явився метод еліпсоїдів Л. Хачіяна [3], у 1984 був відкритий алгоритм Кармаркара (АК) [4]. Але чим більше розвивалися методи, тим складніше становилися розглядувані задачі, ставилися більш глибокі питання.

В останні роки широкого розповсюдження отримали задачі комбінаторної оптимізації [5–7], зокрема задачі на евклідових комбінаторних множинах. Можливість використання в таких задачах поліноміальних методів, наприклад того ж алгоритму Кармаркара [4], є недослідженою і на даний час наукова література грунтівних досліджень з даної тематики не містить.

Також нез’ясовним є можливість використання вищезазначеного методу до розв’язування допоміжних задач лінійного програмування (ДЗЛП). Як відомо [5], при цьому ЗЛП повинна мати спеціальну форму. В такому випадку множина переставлень лежить в вершинах переставного многогранника, який є частиною ДЗЛП [6–7]. Який саме

вигляд набуде такий многогранник при перетвореннях до форми, що необхідна в АК, невідомо.

Метою роботи стало дослідження алгоритму, що дозволяє переводити переставний многогранник у симплексну форму, а також комп'ютерна реалізація цього алгоритму. Робота алгоритму направлена на зведення довільного переставного многогранника до деякої форми, що може бути застосована в АК. Метою створення програми є спроба комп'ютерної реалізації такого алгоритму. Саме призначення програми буде направленний суперечко на розв'язування однієї цієї задачі, тобто подальших розв'язувань окрім переведу многогранника в симплексну форму реалізовано не буде.

Інтерфейс програми є простим і складається із двох вікон – ввід основних параметрів переставного многогранника і вивід його симплексної форми. Тобто, у вікні програми дозволяється задати параметри многогранника, ввести його елементи і програма видасть симплексну форму вказаного многогранника, що може бути застосована в алгоритмі Кармаркара. Текст програми буде написаний на мові програмування *Visual Basic*.

Новизною роботи є програма, що реалізує симплексну форму переставного многогранника тобто, який вигляд набуде переставний многогранник при перетвореннях до форми, що необхідна в алгоритмі Кармаркара.

Література

1. Канторович. Л. В., Горстко А.Б. Математическое оптимальное программирование в экономике. – М.: Знание, 1968. – 96 с.
2. Данциг Дж. Линейное программирование, его применения и обобщения. – М.: Прогресс, 1966. – 600 с.
3. Хачиян Л. Я., Полиномиальный алгоритм в линейном программировании. – ДАН СССР 1979, т. 244, 1096 с.
4. Karmarkar N. A new polynomial-time algorithm for linear programming // Combinatorica. – 1984. – Vol. 4. – P. 373–395.
5. Сергиенко И.В., Каспшицкая М.Ф. Модели и методы решения на ЭВМ комбинаторных задач оптимизации. – К.: Наук. думка, 1981. – 288 с.
6. Колечкина Л. Н. Многокритериальные задачи на комбинаторном множестве полиразмещений: структурные свойства решений. – К. институт кибернетики им. В.М. Глушкова – 187 с.
7. Стоян Ю.Г., Ємець О.О. Теорія і методи евклідової комбінаторної оптимізації. – К.: Інститут систем досліджень освіти, 1993. – 188 с.

УДК 519. 85